

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 7C/36/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8114202102
Dátum vydania rozhodnutia: 06. 10. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Dana Farkášová
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2014:8114202102.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prešov sudkyňou JUDr. Danou Farkášovou v právnej veci žalobcu spoločnosti PROFÍ CREDIT Slovakia, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, 824 96 Bratislava 26, IČO: 35 792 752, právne zastúpeného Advokátskou kanceláriou JUDr. Andrea Cviková, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, 810 11 Bratislava proti žalovanému S. C., nar. XX.XX.XXXX, bytom U.R. XXXX/XX, XXX XX S., za účasti vedľajšieho účastníka na strane žalovaného OZ právna pomoc spotrebiteľom, so sídlom Sofijská 13, 040 13 Košice, IČO: 42 247 268, právne zastúpeného JUDr. Ladislavom Miklušom, advokátom so sídlom Stará Baštová 2, 040 01 Košice, v konaní o zaplatenie 1 214,04 eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

- I. Žalobu žalobcu zamietajú,
- II. Náhradu trov konania účastníkom nepriznávajú.

odôvodnenie:

Žalobca žalobou doručenou tunajšiemu súdu dňa 27. januára 2014 žiadal, aby súd žalovaného zaviazal mu zaplatiť sumu vo výške 1 214,04 eur spolu s úrokom z omeškania, ako aj trovy konania. Žalobu vo veci samej odôvodnil tým, že dňa 10.3.2008 uzatvoril so žalovaným Zmluvu o revolvingovom úvere č. XXXXXXXXXXXX, na základe ktorej žalobca poskytol žalovanému úver vo výške 1 659,70 eur. Poskytnutý úver sa žalovaný zaviazal splácať spolu s úrokom v 30 mesačných splátkach vo výške 100,25 eur s termínom splatnosti podľa splátkového kalendára. Z dôvodu, že žalovaný porušil svoje povinnosti, žalobca vyhlásil okamžitú splatnosť úveru. Dlhnú sumu žalovaný nezaplatil žalobcovi ani napriek predžalobnej výzve.

Žalovaný sa k žalobnému návrhu žalobcu vyjadril v písomnom podaní súdu doručenom dňa 14.7.2014 kde uviedol, že žalobca ho nekontaktoval, aby sa dohodli na mesačných splátkach. Posielal mu iba exekútorov, ktorí vymáhali peniaze a vyhrážali sa, že musí zaplatiť. So spoločnosťou žalobcu sa chcel dohodnúť mimosúdne.

Do konania v písomnom oznámení zo dňa 20.5.2014 vstúpil vedľajší účastník, ktorý súdu podal písomne vyjadrenie, v ktorom žalobu žalobcu žiadal v celom rozsahu zamietnuť. Poukázal na neprímerane vysoké úroky, ktoré považoval za rozpor s dobrými mravmi a v tejto časti považoval zmluvu o úvere za neplatný právny úkon. Z dôvodu, že podľa karty klienta žalobcovi žalovaný zaplatil sumu 4 800,96 eur oproti požičanej sume 2 670,19 eur, žalobu žalobcu žiadal zamietnuť.

Súd vykonal dokazovanie oboznámením listinných dôkazov a to žaloby zo dňa 22. októbra 2013, oznámením o zosplatnení úveru zo dňa 2. septembra 2012, výpisom z obchodného registra žalobcu,

Zmluvou o poskytnutí revolvingového úveru zo dňa 10. marca 2008, Zmluvnými dojednaniami zmluvy o revolvingovom úvere, oznámením veriteľa o schválení úveru dlžníkovi, kartou klienta, vyjadrením vedľajšieho účastníka zo dňa 20. mája 2014, vyjadrením žalovaného zo dňa 14.7.2014, Uznesením Okresného súdu Prešov č. k. 7C 36/2014 - 40 zo dňa 28.7.2014, ostatným spisovým materiálom a tento skutkový stav:

Dňa 10. marca 2008 bola medzi žalobcom ako veriteľom a žalovaným ako dlžníkom uzatvorená Zmluva o revolvingovom úvere, na základe ktorej bol poskytnutý žalovanému úver v celkovej výške 50 000,- Sk, ktorý sa žalovaný zaviazal splácať žalobcovi ako veriteľovi v 30 mesačných splátkach vždy k 14. dňu toho ktorého mesiaca pri mesačnej splátke 3 020,- Sk. Zmluvná odmena predstavovala 58 720,- Sk, RPMN za úver 77,03 %, ročná úroková sadzba úveru predstavovala 79,49 %, priemerná zmluvná odmena za poskytnutie revolvingu predstavovala 42 038,- Sk a ročná úroková sadzba revolvingu 72,23 %. Neoddeliteľnou súčasťou tejto zmluvy boli aj Zmluvné dojednania zmluvy o revolvingovom úvere spoločnosti PROFI CREDIT Slovakia s. r. o.

Z dôvodu, že si žalovaný neplnil svoje povinnosti vyplývajúce zo zmluvy, žalobca oznámením zo dňa 2. septembra 2012 zosplatnil celý úver z dôvodu, že žalovaný bol v omeškaní so splátkou č. 51, 52 a 53. Zároveň ho vyzval na zaplatenie dlžnej sumy.

Podľa oznámenia veriteľa o schválení úveru dlžníkovi, na základe Zmluvy o revolvingovom úvere č. XXXXXXXXXXXX bola žalovanému ako dlžníkovi schválená výška úveru 50 000,- Sk, pri splatnosti 36 mesiacov, výška mesačnej splátky 3 020,- Sk s dátumom prvej splátky dňa 19.4.2008 a poslednej splátky splatnej dňa 19. Marca 2011. RPMN úveru predstavovala 77,03 %, ročná úroková sadzba revolvingu predstavovala 72,23 % a ročná úroková sadzba úveru 79,49 %.

Z karty klienta, ktorú súdu predložil žalobca, ktorá sa nachádza na č. I. 10 súdneho spisu pre súd vyplynulo, že žalovanému bol zo strany žalobcu ako veriteľa vrátane revolvingov bola vyplatená suma 2 670,19 eur, pričom žalovaný ako dlžník zaplatil veriteľovi sumu 4 800,96 eur.

Uznesením Okresného súdu Prešov č. k. 7C 36/2014 - 40 zo dňa 28.7.2014 súd pripustil, aby do konania popri žalovanom ako vedľajší účastník vstúpilo Občianske združenie - právna pomoc spotrebiteľom, so sídlom Sofijská 13, 040 13 Košice, IČO: 42 247 268.

Súd vec prejednal na pojednávaní dňa 6.10.2014 v neprítomnosti žalobcu a jeho právneho zástupcu, ktorí svoju neprítomnosť ospravedlnili v písomnom podaní, súdu doručenom dňa 6.10.2014, kde súhlasili s prejednaním a rozhodnutím veci v ich neprítomnosti na základe listinných dôkazov, ktoré sú súčasťou súdneho spisu. Rovnako sa na súdom nariadené pojednávanie neustanovil žalovaný, ktorý svoju neprítomnosť ospravedlnil v písomnom podaní, súdu doručenom dňa 1.10.2014. Svoju neprítomnosť na súdom nariadenom pojednávaní ospravedlnil aj vedľajší účastník, ako aj jeho právny zástupca a to v písomnom podaní súdu doručenom dňa 2.10.2014, kde súhlasil s prejednaním veci v ich neprítomnosti na základe listinných dôkazov, ktoré sú súčasťou súdneho spisu.

Súd postupom podľa § 101 ods. 2 O.s.p. vec prejednal v neprítomnosti účastníkov konania, ako aj ich zástupcov.

Na základe takto zisteného skutkového stavu, súd právne uzatvára:

Podľa § 497 Obchodného zákonníka, zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť

Podľa § 502 ods. 1 Obchodného zákonníka, od doby poskytnutia peňažných prostriedkov je dlžník povinný platiť z nich úroky v dojednanej výške, inak v najvyššej prípustnej výške ustanovenej zákonom alebo na základe zákona. Ak úroky nie sú takto určené, je dlžník povinný platiť obvyklé úroky požadované za úvery, ktoré poskytujú banky v mieste sídla dlžníka v čase uzavretia zmluvy. Ak strany dojednávajú úroky vyššie než prípustné podľa zákona alebo na základe zákona, je dlžník povinný platiť úroky v najvyššie prípustnej výške.

Podľa § 502 ods. 2 Obchodného zákonníka, pri pochybnostiach sa predpokladá, že dojednaná výška úrokov sa týka ročného obdobia.

Podľa § 503 ods. 1 Obchodného zákonníka, záväzok platiť úroky je splatný spolu so záväzkom vrátiť použité peňažné prostriedky. Ak lehota na vrátenie poskytnutých peňažných prostriedkov je dlhšia ako rok, sú úroky splatné koncom každého kalendárneho roka. V čase, keď sa má vrátiť zvyšok poskytnutých peňažných prostriedkov, sú splatné aj úroky, ktoré sa ho týkajú.

Podľa § 503 ods. 2 Obchodného zákonníka, ak sa poskytnuté peňažné prostriedky majú vrátiť v splátkach, sú v deň splatnosti každej splátky splatné aj úroky z tejto splátky.

Podľa § 503 ods. 3 Obchodného zákonníka, dlžník je oprávnený vrátiť poskytnuté peňažné prostriedky pred dobou určenou v zmluve. Úroky je povinný zaplatiť len za dobu od poskytnutia do vrátenia peňažných prostriedkov.

Podľa § 369 ods. 1 Obchodného zákonníka, ak je dlžník v omeškaní so splnením peňažného záväzku alebo jeho časti, vzniká veriteľovi, ktorý si splnil svoje zákonné a zmluvné povinnosti, právo požadovať z nezaplatenej sumy úroky z omeškania vo výške dohodnutej v zmluve, a to bez potreby osobitného upozornenia.

Podľa § 4 ods. 1 Zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch účinného ku dňu 10.03.2008, Zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu, inak je neplatná, pričom spotrebiteľ dostane jedno vyhotovenie zmluvy o spotrebiteľskom úvere.

Podľa § 4 ods. 2 Zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch účinného ku dňu 10.03.2008, Zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí musí obsahovať a) obchodné meno, sídlo a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o právnickú osobu, alebo meno, priezvisko, miesto podnikania alebo adresu trvalého pobytu a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o fyzickú osobu, b) meno, priezvisko a adresu trvalého pobytu spotrebiteľa, c) identifikáciu osoby, ktorej vlastnícke právo k tovaru alebo službe neprechádza na spotrebiteľa v okamihu odovzdania a prevzatia tovaru alebo služby, a podmienky nadobudnutia vlastníckeho práva k tomuto tovaru alebo službe spotrebiteľom, d) adresu predávajúceho, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť, e) celkovú výšku a menu poskytnutého spotrebiteľského úveru a podmienky upravujúce jeho čerpanie, f) v prípade odloženej platby za tovar alebo poskytnutú službu, opis tovaru alebo služby, na ktoré sa zmluva o spotrebiteľskom úvere vzťahuje, a cenu tovaru alebo poskytnutej služby, g) konečnú splatnosť spotrebiteľského úveru, h) ročnú úrokovú sadzbu; v prípade variabilnej ročnej úrokovej sadzby zmluva o spotrebiteľskom úvere musí obsahovať podmienky zmeny variabilnej ročnej úrokovej sadzby, ako aj index alebo referenčnú sadzbu, ktoré sa vzťahujú na pôvodnú variabilnú ročnú úrokovú sadzbu, i) výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, j) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere, k) priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver platnú k dňu podpisu zmluvy o spotrebiteľskom úvere, zverejnenú podľa § 7a ods. 2, l) veriteľom vyžadované ručenie alebo poistenie, m) výpočet nákladov uvedených v § 2 písm. c) prvom až piatom bode, ktoré neboli zahrnuté do výpočtu ročnej percentuálnej miery nákladov; pričom sa uvedie výška týchto nákladov, spôsob výpočtu alebo čo najpresnejší odhad, n) oprávnenie spotrebiteľa na zníženie celkových nákladov na spotrebiteľský úver pri jeho splatení pred lehotou splatnosti podľa § 6 a spôsob určenia výšky poplatku za splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti, o) upozornenia týkajúce sa následkov nesplácania spotrebiteľského úveru, p) práva spotrebiteľa podľa § 7, q) spôsob zániku záväzku zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere, r) informáciu o možnosti mimosúdneho riešenia sporov zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere, s) názov a adresu príslušného kontrolného orgánu podľa § 8 ods. 1.

Podľa § 4 ods. 3 Zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch účinného ku dňu 10.03.2008, Pri nesplnení podmienok podľa odseku 2 je zmluva o spotrebiteľskom úvere platná, ak bol spotrebiteľovi na jej základe a) poskytnutý spotrebiteľský úver a spotrebiteľ ho začal čerpať alebo b) dodaný tovar, alebo poskytnutá služba. Ak však zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa odseku 2 písm. a), b), d) až j), k) a l), poskytnutý úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov.

Podľa § 4 ods. 4 Zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch účinného ku dňu 10.03.2008, od spotrebiteľa nemôže veriteľ požadovať úrok alebo poplatky, ktoré nie sú uvedené v zmluve o spotrebiteľskom úvere.

Podľa § 3 ods. 1 Nariadenia vlády č. 87/1995, ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka účinnému ku dňu 31.01.2013, výška úrokov z omeškania je o osem percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

Vykonaným dokazovaním mal súd za preukázané, že medzi účastníkmi tohto konania bola dňa 10.03.2008 uzatvorená Zmluva o revolvingovom úvere, na základe ktorej žalobca poskytol žalovanému úver vo výške 50.000,- Sk. Žalovaný sa zaviazal splácať úver v mesačných splátkach vo výške 3.020,- Sk. Ročná percentuálna miera nákladov na úver predstavovala 77,03%, ročná úroková sadzba úveru 79,49%, predpokladaná RPMN úveru po poskytnutí revolvingu 66,45% a ročná úroková sadzba revolvingu predstavovala 72,23%.

Úverová zmluva zo dňa 10.03.2008 bola uzatvorená podľa ustanovení § 497 až 507 Obchodného zákonníka, pričom zároveň súd uvádza, že Zmluva o úvere, ktorá je uzatvorená v súlade s ustanovením § 497 a nasl. Obchodného zákonníka, je tzv. absolútnym obchodom podľa § 261 ods. 3 písm. d) Obchodného zákonníka. Teda záväzkové vzťahy, ktorá na základe uvedenej zmluvy vznikli, sa spravujú výlučne Obchodným zákonníkom, bez ohľadu na povahu účastníkov zmluvného vzťahu.

Právna úprava spotrebiteľských úverov je upravená v zákone č. 258/2001 Z.z. a je iba špeciálnou úpravou Zmluvy o úvere podľa § 497 a nasl. Obchodného zákonníka.

Je nepochybné, že Zmluva o úvere, uzatvorená medzi účastníkmi konania dňa 10.03.2008 je úverovou zmluvou. Zmluva o úvere bola uzatvorená za účinnosti zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa, pričom v tomto právnom vzťahu vystupuje žalovaný nepochybne ako spotrebiteľ, ktorý čerpaním uvedeného úveru, uspokojuje svoje osobné potreby. Zároveň žalobca vystupuje ako podnikateľ poskytujúci uvedené služby. Súd je v danom prípade toho názoru, že uvedená zmluva patrí nepochybne svojim obsahom medzi spotrebiteľské zmluvy, vzhľadom k tomu, že bola pripravená vopred, na formulári, vrátane znenia Všeobecných obchodných podmienok, ktorý formulár textu zmluvy a jeho obsahu vrátane Všeobecných obchodných podmienok bol vopred zo strany právneho predchodcu žalobcu pripravený bez možnosti žalovanej meniť obsah a text uvedenej zmluvy. Jedná sa teda o klasickú typovú zmluvu, bez možnosti žalovaného ako spotrebiteľa zasahovať do znenia tejto zmluvy a do obsahu dopredu pripravenej úpravy, vzájomných práv a povinností.

Súd je preto v danom prípade toho názoru, že uvedená zmluva, uzavretá medzi účastníkmi konania je typickou spotrebiteľskou zmluvou vzhľadom na právnu povahu účastníkov konania, kde žalovaný vystupuje ako spotrebiteľ vo vzťahu ku službe, t.j. k úveru, ktorý využíva na uspokojovanie svojich osobných potrieb, žalobca vystupuje ako podnikateľ, poskytujúci uvedenú službu. Spoločným znakom zavedenej úpravy spotrebiteľského práva v Občianskom zákonníku bolo faktické vyrovnanie uvedenej nerovnosti postavenia spotrebiteľa a podnikateľa, ako profesionála, a to aj za predpokladu obmedzenia autonómie vôle, v zákonom predpokladaným dôsledkom.

Súd považoval dojednanú výšku úrokov pri úvere vo výške 79,49 % a pri revolvingu 72,23 % za neprímeranú.

Porovnaním úrokových sadzieb súd zistil, že takýto úrok niekoľkonásobne prevyšuje úrokovú sadzbu, uplatňovanú bankami. Úroky pri úvere predstavujú odplatu (odmenu za užívanie) požičanej istiny. Občiansky zákonník, ani iné právne predpisy, neurčujú, do akej výšky je možné dohodnúť úroky pri úvere, pri poskytnutí peňazí. Z tejto skutočnosti však nemožno vyvodiť, že by výška úrokov závisela iba na dohode účastníkov zmluvy a nepodliehala žiadnym obmedzeniam.

Súd uvádza, že aj v tomto prípade platí ustanovenie § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého výkon práva a povinností vyplývajúcich z občianskoprávných vzťahov nesmie bez právneho dôvodu zasahovať do práv a oprávnených záujmov iných a nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi.

Dobrymi mravmi, ktoré sú používané ako kritérium, u ktorých je daný osobitný záujem na ich dodržiavaní, nie sú zákonom definované. V súdnej praxi, sú všeobecne posudzované ako obvyklé, poctivé a spravodlivé správanie sa, pričom sú dôležité predovšetkým všetky okolnosti, za ktorých bol právny úkon uzatvorený. Ich obsah spočíva v uvedenom mimoprávnom súbore pravidiel chovania, ktorý je všeobecne uznávaným vo vzájomných vzťahoch medzi ľuďmi a rešpektuje právne princípy spoločenského poriadku. V rozpore s dobrými mravmi je právny úkon vtedy, ak odporuje takýmto pravidlám chovania, ktoré povahu právnych noriem samé osobe nemajú.

V prejednávanej veci súd dospel k záveru, že dohodnuté úroky z úveru sú v rozpore s dobrými mravmi.

Pri dojednávaní úrokov pri peňažnej pôžičke, koná v súlade s dobrými mravmi len ten veriteľ, ktorý požaduje primeraný úrok, bez ohľadu na to, že dlžník uzatvára zmluvu o úvere v situácii pre neho nepriaznivej.

V súlade s dobrými mravmi je preto také konanie veriteľa, ktorý sa pri peňažnej pôžičke uspokojí bez ohľadu na to, v akej situácii sa nachádza dlžník s primeranou výškou odplaty (odmeny za užívanie požičanej istiny), ktorý svoje voľné peňažné prostriedky mieni zhodnotiť obvyklým spôsobom. Nie je možné neprihliadnuť na skutočnosť, že dlžník uzatvára zmluvu o úvere a dohodu o úrokoch z úveru, často práve z dôvodov svojej inak neriešiteľnej finančnej situácie. Nezodpovedá preto všeobecne uznávaným vzťahom medzi ľuďmi, aby dlžník v takejto situácii poskytoval veriteľovi neprímerané, až úžernícke úroky. Neprimeranou, preto odporujúcou dobrým mravom je taká výška úrokov, dojednaná v zmluve o úvere, ktorá podstatne presahuje úrokovú mieru v dobe dojednania obvyklú, určenú najmä s prihliadnutím k najvyšším úrokovým sadzbám, uplatňovaných bankami pri poskytovaní úverov alebo pôžičiek.

Podľa názoru súdu úroky v dojednanej výške sú neprímerane vysoké. Prevyšujú úroky v bankách a to niekoľkonásobne.

Ak žalovaný ako spotrebiteľ má problém splácať istinu, len ťažko si možno predstaviť, že zvládne splatenie aj príslušenstva pohľadávky, v násobkoch úveru. Zmyslom a cieľom úverovania spotrebiteľov nemôže byť neprímerané zaťaženie spotrebiteľa a niekoľko ročný stav splácania dlhu, počas ktorého je spotrebiteľ vystavený stresovým situáciám.

Súd zároveň považuje za rozporné s dobrými mravmi, ak sa poskytne spotrebiteľovi úver za cenu, prevyšujúcu niekoľkonásobne priemernú cenu porovnateľných úverov, poskytovaných bankami, ak veriteľ využije tieseň spotrebiteľa, jeho neskúsenosť, ľahkomyselnosť, rozrušenie. Aj pri nedbanlivosti veriteľa ide o vykorisťovanie spotrebiteľa a v takomto prípade je úverová zmluva neplatná v celom rozsahu.

Poskytovanie úverov je citlivá agenda, pre odbornú starostlivosť veriteľa sa musí vyžadovať proaktívny prístup k zisteniu vhodnosti úverových podmienok.

Je dôležité, aby žalovaný ako spotrebiteľ na finančné služby nezanevrel, aby mohol s prehľadom zvládnuť úverový vzťah, bez jeho extrémneho navýšenia.

Súd vo svetle komparistiky poukazuje na viaceré právne úpravy kde spravidla cena úverov nesmie prevyšovať 20 %.

Súd konštatuje, že uvedené peňažné plnenie pri úrokovej sadzbe úveru 79,49 % a pri revolvingu 72,23 % je v rozpore s ustanovením § 39 Občianskeho zákonníka, teda sú absolútne neplatné.

Podľa § 457 Občianskeho zákonníka, ak je zmluva neplatná alebo ak bola zrušená, je každý z účastníkov povinný vrátiť druhému všetko, čo podľa nej dostal.

Z neplatnej alebo zrušenej zmluvy je každý z účastníkov povinný vrátiť druhému všetko, čo na základe nej dostal. Z č.l. 10 súdneho spisu a to z platobnej histórie vyplýva, že žalovanému bolo zo strany žalobcu celkovo vyplatená čiastka 2.670,19 eur vrátane revolvingu. Žalovaný celkovo žalobcovi zaplatil 4800,96 Eur.

Súd z tohto dôvodu žalobu žalobcu ako nedôvodnú s poukazom na vyššie uvedené zamietol ako celok.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p., podľa ktorého účastníkovi, ktorý mal vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal.

Žalobca bol v tomto konaní v celom rozsahu neúspešný, žalovanému žiadne trovy konania nevznikli, preto súd ich náhradu účastníkom nepriznal a rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

Pokiaľ ide o trovy vedľajšieho účastníka súd mu náhradu trov konania nepriznal.

Súd vychádza z úvahy, že právnu pomoc má poskytovať samotné združenie, ktoré má vo svojich radoch členov s právnickým vzdelaním, a preto na tento účel nemusí využívať právnu pomoc advokáta (splnomocniť ho na zastupovanie v tisíckach sporoch, do ktorých takéto združenie vstúpilo); pokiaľ tak urobí, vzniknuté trovy musí znášať zo svojich prostriedkov. Navyše, v predmetnej veci ani nešlo o zložitý spor a nie je možné, ani spravodlivé očakávať, že súd prizná náhradu trov konania všetkým vedľajším účastníkom, ktorí vstúpia do konania.

Súd však považuje za potrebné uviesť, že združenia ako vedľajší účastníci opakovane vstupujú do súdnych sporov automaticky zastúpené právnym zástupcom bez toho, aby vopred vedeli o akú konkrétnu vec ide, a či je vôbec potrebné do konania vstúpiť. Ich vstup do konania aj s poukazom na vyššie uvedenú rozhodovaciu prax súdov, s uvedením, že súdy prihliadajú na neprijateľné zmluvné podmienky, súd považuje zastúpenie vedľajšieho účastníka právnym zástupcom za účelové, ktoré samo o sebe nesleduje cieľ ochrany spotrebiteľa, podľa názoru súdu narúša hospodárnosť konania a je nadbytočné. Oznámenie o vstupe vedľajšieho účastníka do konania, súd považoval za úkon, ktorý je zo strany vedľajšieho účastníka paušálny a vedľajší účastník tak postupuje v stovke ďalších prípadov. Pokiaľ ide o písomné vyjadrenie vedľajšieho účastníka, kde poukázal na neprímerane vysoké úroky v dojednanej zmluve, k tomu súd uvádza, že vedľajším účastníkom, ako aj ich právnym zástupcom je postup súdu vo veci žalobcu a posudzovania neprímeranosti úroku všeobecne známa, do konania vstupujú automaticky, pričom podávajú vo veci tie isté vyjadrenia.

Účelnosť spravidla nachádza svoju opodstatnenosť vtedy, ak vychádza zo zákonných dôvodov a neprekračuje ich medze. Kritérium účelnosti vynaložených trov právneho zastúpenia vychádza zo samotného cieľa právneho zastúpenia, teda snahy právneho zástupcu o čo možno najefektívnejšie uplatňovanie alebo bránenie práva na súde, s cieľom využiť všetky zákonné (hmotnoprávne ako aj procesné) možnosti na obranu záujmov klienta. Aby bolo možné konštatovať účelnosť vynaložených trov právneho zastúpenia, je potrebné vychádzať aj z osoby samotného účastníka konania a posúdiť, či skutočnosť, že sa účastník konania nechal v konaní zastúpiť, má pre neho význam z hľadiska zlepšenia jeho možností chrániť svoje práva a záujmy na súde. Ak totiž účastník konania, a v tomto prípade sa to týka zväčša právnických osôb, disponuje dostatočnými materiálno-technickými predpokladmi a najmä personálnym obsadením (napríklad má viacero zamestnancov s právnickým vzdelaním), na základe čoho môže svoje práva plnohodnotne a erudovane uplatňovať a brániť aj sám, javí sa nadbytočným nechať sa zastúpiť právnym zástupcom. V zákonných možnostiach súdu nie je nepripustenie alebo vylúčenie zastúpenia účastníka právnym zástupcom len z dôvodu neúčelnosti vynaložených trov právneho zastúpenia. Takýto postup by bol v príkrom rozpore so spomínanou zásadou rovnosti zbraní, rovnako ako aj so samotným právom každého účastníka (aj vedľajšieho) súdneho konania nechať sa zastupovať zástupcom, ktorého si zvolí. Súd je povinný konať s právnym zástupcom, čo v tomto prípade súd prvého stupňa aj urobil. Iná je otázka posúdenia účelnosti vynaložených trov konania, ktorá je v kompetencii súdu a ktorá nezasahuje do práva účastníka na právnu pomoc. Nemožno preto zamieňať ústavné právo účastníka konania na právnu pomoc v konaní pred súdom a nepriznanie náhrady trov konania z dôvodu ich neúčelnosti. Možnosť nechať sa zastúpiť v konaní a zároveň povinnosť súdu toto zastúpenie akceptovať predstavuje vyjadrenie zásady rovnosti zbraní, avšak nepriznanie náhrady trov za toto zastúpenie predstavuje rozhodnutie o nároku na náhradu trov konania, čo je vo výlučnej kompetencii súdu.

Súd uzavrel, že vynaložené trovy právneho zastúpenia zo strany vedľajšieho účastníka, neboli účelné. Vedľajší účastník je občianskym združením, ktoré vzniklo za účelom realizácie kolektívnej ochrany spotrebiteľa, pričom jedným z nástrojov je aj vstupovanie združenia do konaní v pozícii vedľajšieho účastníka a zastupovanie poškodených spotrebiteľov na súdoch. Je nesporné, že na to, aby takéto združenie mohlo naplňovať svoje ciele a vykonávať svoju činnosť, musí reálne disponovať zodpovedajúcou materiálnou ako aj personálnou základňou, minimálne v rozsahu zabezpečenia možnosti vykonávania základných proklamovaných cieľov.

Z úradnej činnosti súdu je známe, že všetky úkony vedľajšieho účastníka po obsahovej aj formálnej stránke predstavujú úkony formulárového a opakujúceho sa charakteru, ktoré vedľajší účastník využíva bez väčších obmien aj v iných súdnych konaniach.

Súd z vyššie uvedených dôvodov náhradu trov konania vedľajšiemu účastníkovi nepriznal, považoval ich ako už bolo vyššie uvedené za nehospodárne a neúčelné.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Prešov.

Podľa § 205 ods. 1 O.s.p. v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Podľa § 205 ods. 2 O.s.p. odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 O.s.p.,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,

c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,

d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a O.s.p.),

f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 205 ods. 3 O.s.p. rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda

a dôvody odvolania, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Podľa § 251 ods. 1 O.s.p., ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu _____ ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.